

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, HÉTFŐ 1925 augusztu 31

232. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. .: Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)A Vajdaság öt év alatt több adót fizetett
mint Szerbia, Montenegró, Bosznia
és Hercegovina együttvéveA szubotikai gazdasági kongresszus az adórendszer
egységesítését követeli — Tiltakozó miting az igaz-
ságtalan adóztatás ellen

Impozáns keretek között zajlott le vasárnap délelőtt Szubotican a vajdasági gazdasági szervezetek kongresszusa. A városháza nagytermét zsumoláig megtöltötték a különböző gazdasági érdekképviselők kiküldöttjei és a kongresszus lefolyása élénk tanúsága volt annak az egyértelműségnek, amellyel a Vajdaság gazdasági körei nemzetiségi különbség nélkül igazságosabb adózási rendszert, jobb vámpolitikát és általában egészségesebb gazdaságpolitikát követelnek ennek a virágzó, de terhekkel legsúlyosabban megrakott és ezáltal fejlődési feltételeiben korlátozott országrésznek a számára.

A kongresszust délelőtt kilenc órakor nyitotta meg *M. Szavljevics* Koszta, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara elnöke. Az elnök emelvényen az elnökök közül *Jankovics* Koszta, a becskeréki Kereskedelmi és iparkamara elnöke, dr. *Manojlović* Vladiszláv királyi közjegyző, a szubotikai Lloyd elnöke, dr. *Koszić* Mirkó egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi és iparkamara főtitkára, *Jakovovics* Imre bankigazgató, dr. *Franges* Ottó zagrebi egyetemi tanár és *Wamoscher* Ervin földbirtokos foglaltak helyet.

A mai adórendszer tarthatatlan

Az elnök megnyitó szavai után dr. *Koszić* Mirkó tartott nagy alaposággal megkonstruált és tanulságos adatokban bővelkedő előadást a Vajdaság közgazdasági jelentőségéről. Mindenekelőtt hangsúlyozta a különböző vajdasági gazdasági egyesületek szerves összekapcsolódásának fontosságát, majd a vajdasági termelés intenzitásismertette. A jövő gazdasági évre a Bánátról egy milliárd és 187 millió, a Bácskából és Baranyából egymilliárd és 400 millió értékű kivétel van kontemplatív. Azonban minden attól függ, milyen lesz a kormány jövő évi adópolitikája.

— A mai rendszer tarthatatlan — folytatta dr. *Koszić*. — Amíg egy tartományt ugyiszólván mentesítenek az adóktól, addig a Vajdaság öt év alatt annyi adót fizetett mint Szerbia, Montenegró, Bosznia és Hercegovina együttvéve. A vajdasági polgárookra fejenként 300 dinár, egy más tartománybeli polgárra pedig csak 50-60 dinár adó esik.

Dr. *Koszić* Mirkó azzal a felhívással fejezte be nagy figyelemmel hallgatott tartalmas beszédét, hogy valamennyi vajdasági közgazdasági egyesület tömörüljön egységbe.

Csödbe kergetik a Vajdaságot!

A második előadó dr. *Franger* Ottó zagrebi egyetemi tanár volt, aki a vámpolitikáról beszélt. A mostani vámtarifák csak átmeneti jellegűek lehetnek, mert a nemzetközi szerződések megkötése után nem csak a külföld, hanem az

államérdekei is megkívánják, hogy a mai vámtarifákat hatálytalanítsák és olyan vámpolitikát teremtsenek, amely kereskedelmi élet fellendítését vonja maga után.

Dr. *Franges* ezután az európai gabona-termelésről beszélt és az új mezőgazdasági gépek nagy jelentőségét méltatta. Majd az igazságtalan és aránytalan megadóztatásról beszélt.

— Ha a Vajdaság lakossága — monddta dr. *Franges* — a jövőben is a mai adórendszer szerint fizetné adóját, ez a Vajdaság teljes gazdasági csődjét jelentené. Végül a malomipar kríziséről emlekezett meg és rámutatott arra, hogy Dalmáciát évek óta Olaszország látja el liszttel, holott Jugoszlávia a búzatermeszben tulprodukciót mutatott fel.

A dilettantizmusból eredő káros rendelkezetei ellen csak úgy lehet küzdeni, — fejezte be beszédét dr. *Franges* — ha a harcok egybe tömörüljenek.

Agrárreform és községi pótdadó

Dr. *Paunovics* Rudolf, a becskeréki kereskedelmi és iparkamara titkára felolvasta ezután a kamara évi jelentését, amelyben statisztikailag kimutatta, hogy a Vajdaság ez év január hó elsejétől május végéig kétszerannyit fizetett adóban, mint Szerbia és Montenegró. Vannak olyan községek is, — folytatta *Paunovics* dr. — amelyek községi pótdadók címén 180-2000 százalékot szednek be. Ez csupán a helytelen agrárpolitikának a következménye, mert az agrárreform hibás alkalmazása majdnem minden vajdasági községet megfosztott rendes és biztos bevételeitől.

Megalakul a Vajdasági
Közgazdasági Szövetség

Sztanojlović Aleksandar, a becskeréki kereskedelmi egyesület titkára a becskerék-szegedi közvetlen vasutvonal üzembeliegyezésének szükségességét emelte ki. A szubotikai vasúti állomás csak nagy késéssel tudja lebonyolítani a háború után tetemesen megnövekedett forgalmat és ezért vált szükségessé a becskerék-szegedi vasutvonal megnyitása. A Bánát, melynek jóval több a kiviteli forgalma mint Bácskán, nem rendelkezik olyan vasúti állomással sem, amelyen keresztül lebonyolíthatná a nagy forgalmat.

Koszić Mirkó dr. indítványozta ezután, hogy december 15-ikéig alakítsák meg a *Vajdasági Közgazdasági Szövetséget*. Az indítványt a kongresszus egyhangúlag elfogadta és ideiglenes elnöknek dr. *Manojlović* Vladiszlávot választották meg.

A határozati javaslat

A kongresszus végül a következő határozatot fogadta el.

A vajdasági gazdasági szervezetek augusztus 30-án megtartott második kongresszusán megállapítást nyert, hogy:

1. az adótörvényeket hatadéktalanul egységesíteni kell. Az új adórendszer

életbelépéséig, azonnal megszüntetendő az adók, amelyeket csak egyes tartományokban fizetnek. (A Vajdaságban: 60 százalékos hadi adó, vagyonadó a pótdadókkal és a 15 százalékos kórházi pótdadó.) E nélkül a vajdasági gazdasági tényezők nem versenyezhetnek a többi tartománybeliekkel és nem érzik magukat egyenjogúknak:

2. a forgalmi adóról szóló törvény megformálendő, mert a Vajdaság több forgalmi adót fizet mint azok az országrészek, amelyeknek forgalma háromszor-négyszer nagyobb;

3. a Vajdaságnak a Nemzeti Banknál az Állami Jelzálog- és Hitelbanknál és Postatakarékpénztárnál annyi hitelt kell rendelkezésére bocsájtani, amennyi öt a termelési jelentőségénél fogva megilleti. Különösen szükséges, hogy a Nemzeti Bank a kereskedőknek és iparosoknak is adion megfelelő hitelt;

4. mivel a háború utáni években, különösen a Vajdaságban, nagyon elterjedt az illegális kereskedelem, a tisztességes kereskedelem érdekében a legérélyesebben követelni kell a kormánytól, hogy az 1919 február 1. után kiadott iparigazolványokat vizsgáltsa felül;

5. a Beograddal és a tengerrel való közlekedés gyorsabb lebonyolítása végett mielőbb kiépítendő a Bel-orlovati, noviszadi-petrovaradini-kovin-smederevői valamint pansevói-beogradí és palánka-ilorji vasúti hidak. A határozati javaslat elfogadása után a kongresszus véget ért.

A tiltakozó miting

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor zajlott le a városháza előtti térségen a vajdasági közgazdasági egyesületek által összehívott miting, amelyen a Vajdaság gazdasági körei egyöntetűen tiltakoztak az igazságtalan és aránytalan megadóztatások ellen. Nagy tömeg előtt nyitotta meg a mitinget dr. *Manojlović* Vladiszláv, a subotikai kereskedők és gyárosok elnöke. Dr. *Paunovics* Rudolf, a bánáti kamara titkára, statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a Vajdaságot milyen igazságtalanul terhelik meg adókkal, majd dr. *Fischer* Jákó subotikai ügyvéd magyar nyelven tartott nagyhatású beszédet, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Senki sem mondhatja, hogy mi, vajdaságiak, nem teljesítjük lelkiismeretesen

az állammal szemben fennálló tartozásunkat. Nem kell ide végrehajtó. De állna a főkönyv mellé a nagyméltóságú pénzügyminiszter maga, biztos, hogy ő sem tudja kiszámítani, hogy kinek mennyi adót kell fizetnie.

— Oszériában és Montenegróban az állami terhek elenyészően kisebbek és könnyebben érviselhetők mint nálunk. Ott nem ismerik a földadókatást és telekkönyvet, az általános házadót, a földvédelmi és vagyonadót ezek pótlékaival és a pótlék pótlékaival, nem ismerik a 35 százalékos általános jövedelmi pótdadót az adóssági kamatok levonása nélkül és a 60 százalékos hadipótlékot, a kereseti adóknak változatos osztályait, ott nincs 500 és 1000 százalékos községi pótdadó, 88 százalékos iskolaadó, nincs luxusadó és nincsenek házbérdíjások, nincsen rentabilitási rendszer és nem veszik jövedelemnek azt az adót, ami kiadás. Ott a községi adminisztrációról az állam gondoskodik, nálunk a községi tisztviselőket a kormány nevezi ki és nyugdíjazza és háború után egyedül állami feladatokat teljesítenek, a fizetésüket és a nyugdíjukat mégis a mi nyakunkba varrják. Több mint 3 millió dináros nyugdíjat fizetünk ezidőszert.

Több mint százmillió aranykoronát ért ennek a városnak a békebeli vagyona, ami másfél milliárd dinárnak felel meg. Voltak neki gyönyörű városi és számos tanyai iskolái, melyek mind arra szolgálak, hogy a lakoságnak minél kevesebb domesztikát kelljen fizetnie. Ma a földeket és az iskolákat ellenérték nélkül elvették, a jövedelmet kiszajátították.

— Szívesen és becsületesen dolgozunk hazánk és Vajdaság felvirágkoztatásán, de hangosan kiáltunk fel: Ne vegyék el kezünket és hagyják meg ősi hajtékainkat, szeretett földjeinket!

A tüzetes és lelkes beszédet a miting közönsége lelkesen megtapsolta.

Inhoff József németül, majd *Pertics* Misko volt bonyevácpárti nemzetgyűlési képviselő szlavul tiltakoztak a Vajdaság aránytalan megterhelése ellen. Végül *Damjanovics* Milán, a subotikai kereskedők és gyárosok egyesületének titkára határozati javaslatot olvasott fel, amelyet a gyűlés egyhangúlag elfogadott.

A határozati javaslat követeli az adótörvények egységesítését, továbbá a velikebecskerek-szegedi vasutvonal forgalombahelyezését.

A határozati javaslatokat megküldik a kormány valamennyi tagjának.

A szubotikai radikális-párt állást foglal
a Radics-párt vajdasági agitációja ellen
Vasárnap tartja meg a radikális-klub elnökválasztó közgyűlését

A szubotikai radikális-klub elnöki állása *Milivojević* Sztanoje vasut-igazgató áthelyezése folytán megüresedett és az elnöki tisztségre — mint a *Bácsme gy ei Napló* már jelentette — dr. *Ivics* Aleksza egyetemi tanárt jelölték. Az elnökválasztó közgyűlést a következő vasárnapra, szeptember 6. délelőtt tizenegy órára hívta össze a radikális klub vezetősége. Ugyanekkor választják meg a szubotikai radikális pártszervezet végrehajtóbizottságának elnökét is, aki rendszerint azonos a klub elnökével. Mindkét állásra az egyedüli je-

lölt dr. *Ivics* Aleksza egyetemi tanár, úgy, hogy egyhangú megválasztása biztosítva van.

A radikális klub vasárnapi rendkívüli közgyűlésén más kérdésekről is fogtak tárgyalni. Értesülésünk szerint a szubotikai radikális-párt állást akar foglalni a Radics-párt vajdasági agitációja ellen. A radikálisok és Radicsék között létrejött megegyezés értelmében tudvalevőleg a Radics-párt lemondott arról az igényéről, hogy a Vajdaságban a maga exponensei számára vezető közigazgatási állások jussanak és állítólag arra is

kötelező ígéretet tett, hogy a Vajdaságban nem fog külön agitációt kezdeni. Ezzel szemben a Radics-párt legutóbb újabb szervezkedést kezdett a Vajdaság több helyén, így a szubotici kerületben is, amit a vajdasági radikálisok nem néznek jó szemmel.

Hozzájárul a radikálisok idegességéhez a za körülmény is, hogy a Radics-párt már néhány hét óta hivatalos tárgyalásokat folytat a bunyevác-sokác-párttal, amelyet a radikális-párt a maga számára szeretne megnyerni. Megbízható forrásból származó értesülésünk szerint a vasárnapi rendkívüli közgyűlésen szóba kerülnek ezek a tárgyalások is és a szubotici radikális klub olyan állásfoglalásra készül, amely szerint a párt nem tartja loyálisnak, hogy a kormánykoalícióban résztvevő új szövetségesei a radikális-párt ellenfeleivel keressen együttműködést.

Ha erre az állásfoglalásra csakugyan sor kerül, akkor az minden bizonnyal nagy feltűnést keltene az országos politikában is, mert ez volna az új kormánykoalíció megalakulása óta az első eset, hogy egy radikális pártszervezet állásfoglalást fogadjon a Radics-párt ellen.

Lángokban áll Kisenev

Pusztulás előtt Románia egyik legnagyobb városa

Bukarestből jelentik: Szombaton délután a kisenevi nagy gőzmalomban tűz ütött ki, mely a nagy szőben olyan rohamosan terjedt, hogy órák alatt utcák állottak lángokban. Egész Kisenev talpon van s részvesz az oltási munkálataiban, ami azonban a vízhiány és a kezdetleges oltási eszközök miatt sikertelennek látszik.

Vasárnap reggel a tűz elterjedt a pályaudvarra is, amely a legkomolyabb veszedelem van. Bukarestből különvonaton katonaság utazott Basszarábia fővárosába, hogy segítse az oltási munkálatoknál. A tűz olyan nagy mértékű, hogy egész Kisenevet, amely Bukarest után Románia legnagyobb városa, elpusztulással fenyegeti.

Önálló egyházba tömörülnek a lengyelországi pravoszlávok

A jugoszláv pravoszláv egyház nem vesz részt a megalakulási ünnepségen

Beogradból jelentik: Okenszki beogradi lengyel követ vasárnap látogatást tett a külügyminisztériumban. Mint ki derült, Okenszki követ a lengyelországi pravoszláv egyházak önállósulási törekvései ügyében folytatott tárgyalásokat a külügyminisztériumban. Lengyelországban több mint hat millió pravoszláv él, kisoroszok, fehéroroszok, oroszok, akik az orosz egyház kötelékébe tartoznak. A lengyel kormány most ezeket a pravoszlávokat önálló egyházban akarja egyesíteni, hogy ezáltal fölszabadítsa őket az orosz egyházak befolyása alól. A kormánynak a konstantinápolyi patriarchával sikerült is megegyeznie, hogy az új egyházat elismeri és szeptember végén az új egyház megalakulását már ki is fogják mondani. A lengyel kormány azon van, hogy az ünnepségeken való részvételre a görögkeleti szerb egyházat is megnyerje.

Beogradban azonban idegenkednek a lengyelországi pravoszláv mozgalomtól. Ennek tulajdonképpeni oka az, hogy az SHS állam nem akar orosz ellenes aspirációkat a legcsekélyebb mértékben sem támogatni. Hivatalosan azonban nem ezt hozzák fel kifogásul a lengyel követnek, hanem azt, hogy a szerb pravoszláv egyház nincs barátságos viszonyban a konstantinápolyi patriarchával a

ruthén pravoszláv egyházak ügye miatt. A ruthén egyházak ugyanis a karlovci-i és a beogradi patriarchatusok alá tartoztak, a konstantinápolyi patriarchatus azonban önkényesen a ruthén egyházakra is kiterjesztette hatáskörét.

Okenszki követ beírta a nyilatkozattal, hogy a jugoszláv pravoszláv egyház emiatt nem vehet részt a len-

gyel pravoszláv egyház megalakulási ünnepélyén.

A pravoszláv egyházi mozgalom ügye egyébként a Népszövetséget is foglalkoztatni fogja, miután a ruthén egyházak vezetői, akik sérelmet látnak a konstantinápolyi patriarchatus eljárásában, memorandumot intéztek a Népszövetséghez.

Hétfőn este véget ér a szubotici kiállítás

Bor-, pálinka-, gyümölcs- és baromfidíjazások

A szubotici kiállítás és nagyvásár utolsóelőtti napján, vasárnap változatlanul nagy volt az érdeklődés a kiállítás iránt. Bár a vasárnap többször megismétlődő záporosok némileg csökkentették a kiállítás látogatottságát, azért a nap folyamán ismét igen sok érdeklődő kereste fel a kiállítást és a kiállító kereskedők még az utolsóelőtti napon is kötöttek üzleteket. A vasárnap folyamán több mint tízezer látogatója volt a kiállításnak. A nem lanyguló érdeklődésre való tekintettel a kiállítás igazgatósága azzal a tervvel foglalkozott, hogy meghosszabbítja a kiállítás időtartamát, ezt azonban nem lehetett keresztülvinni, mert a palicsi-uti laktanyát szeptember 5-ig át kell adni a katonai hatóságnak és az addig még rendelkezésre álló néhány nappalra szükség van, hogy a kiállító elszállíthassák árucikkeiket és a kiállítás igazgatósága rendbehozassa a laktanya épületét. Így tehát a kiállítást hétfőn este bezárák.

A bírálbizottságok munkája

A szubotici kiállítás több gyakorlati eredményt jelentő része a bor, pálinka és a gyümölcskiállítás volt. A gazdag anyagi kiállítás díjazását szombaton fejezte be a bizottság.

A termelők által kiállított bort két bírálbizottság bírálta. Az első bizottság tagjai voltak: *Ingsz Lipót Suplják, Budanovics Vinko, Szadeczi István Fiszer* Ágoston Szubotica, *Román Miklós* Kelebia, *Komor József* Kamarás, *Schreiber Sztankó* borászati felügyelő. A második bizottság tagjai voltak: *Merkel Géza* Fericsanci, *Pozáics Dragutin* Zageb, *Rauch Dragutin* Oszijek, *Mraovics Ivó* Karlovác, *Rohr József* Osijek. A pálinka bírálbizottság: *Komor József* Kamarás, *Jesenovics Miklós*, *Schneider Sztankó*, *Meznerics* Szubotica, *Kosziacs Árpád* Kraljev-Brg.

A bírálat eredménye.

Arany érmét kaptak: Herceg *Odelschi* iloki gazdasági hegyi szőlőért, okszeri pincegazdaságért, és 13 milliganos hegyi borért, *Lederer Artur* és *Károly Csóka* okszeri pince és szőlőgazdaságért, özvegy *Reök Istvánné* Horgos okszerü homoki szőlő és borgezdaságért, 15 fokok borért és pálinkáért, *Ingsz Lipót Suplják* okszerü szőlőgazdaságért, 13 fokok homoki borért, különböző gyümölcspálinkáért és cognacért, *Szobonya László* Kraljev-Breg okszerü homoki szőlő és pincegazdaságért 14,5 fokok borért és barackpálinkáért, *Péter Zsigmond* Kraljev-Breg okszerü bor és homoki szőlőgazdaságért, 13 fokok borért.

Ezüst érmét kaptak: *Heinrich Kálnán* Kraljev-Breg okszerü bor és homoki szőlőgazdaságért, 13 fokok boráért, szilva és barackpálinkáért, *Mezőgazdasági R.-T.* Karanacs baranyai hegyi szőlő és okszerü pincegazdaságért, 12,5 fokok borért.

Arany oklevelet kaptak: *Szobotica* város palicsi szőlő és pincegazdasága 13,5 fokok borért, *Szadeczi István* vendéglős Szubotica homoki szőlő és kiváló pincegazdaságáért, továbbá a legmagasabb foktartalmu 15,5 milliganos boráért, *Budanovics Vinkó* ugyancsak 15,5 fokok boráért és kiváló homoki szőlőgazdaságért, *Ladányi és Román* Szubotica—Kelebia kiváló homoki szőlőgazdaságért 14,5

fokok borért, *Schaffer László* Inares—Kukacs kiváló 16 fokok aszaboráért, *Vojnics Zeliacs Péter* Szubotica—Suplják kiváló 16 fokok aszuára, *Skurtics Nikola* Dubrovnik kiváló dalmat borokért, *Jesenovics Miklós* Suplják—Szubotica 14,5 fokok homoki borért és szilvápálinkáért, özvegy *Rózsa Nándorné* Kraljev-Breg 14 fokok homoki boráért, *Bieber Zoltán* Kraljev-Breg 13 fokok homoki borért, cognac és gyümölcspálinkáért, *Vidakovich B.* Antal Szubotica 14 fokok homoki boráért, *Rieger Mihály* Szubotica 13 fokok homoki boráért, *Bogojevics Mirce*, Medvedje, (Szerbia) 13 fokok hegyi boráért, *S. M. Kovacsine*, Mosztár, 13 fokok hercegovinai hegyi bor és gyógycognacjéért, *Petko Kosztics*, Karlovác kiváló ürmőseért és boráért, *Franjo Tumbász* Szubotica, 13 fokok homoki boráért, *Kolics Péter* bor-kereskedő Dubrovnik, kiváló desszert boráért.

Ezüst oklevelet kaptak: *Vas Imre* Horgos—Kamarás, 12,5 fokok homoki boráért és barackpálinkájáért, *Varga József* Karanacs, 12 fokok hegyi borért, *Szeker János* Karanacs, 12,5 fokok hegyi boráért, *Pirkli Károly* Karanacs, 12 fokok hegyi boráért, *Fodor Miklós* Horgos, 11,5 fokok homoki boráért, *Káronyi István* Szubotica, 12 fokok homoki boráért, *Kazi Mátyás* Kraljev-Breg, 11,5 fokok homoki boráért, *Radovics H.* Podgorica, 11 fokok hegyi borért, *I. Behr* Belackva, 11 fokok hegyi boráért, *Popovics Pecija Pál* Neviszad—Pecinac gyümölcsboráért, *Mucsi és Társa* Szubotica, 12 fokok homoki boráért.

Bronzoklevelet kaptak: *Državni Lozni Rasadni* Ljubljanski, Hercegovina, boráért, *Richter Jakab B.*-Bresztovác, asztali boráért, *Tóth József* Karanacs, hegyi boráért, *Deutsch Alajos* Karanacs, hegyi boráért.

Ugyancsak szombaton történt meg a kiállított *fajbaromtiak* díjazása is. A bírálbizottság tagjai voltak: *Imhof József*, *Puskás Sándor*, *Vujkovics Benő*, *Halbrohr Mór*, *Schreiber Dávid*.

Díjakat kaptak:

Schreiber Dávid Szubotica az általa tenyésztett *Brahma*, sárga Orpington, fehér *Wyandota*, fehér *Legharu*, fekete *Minorka* Plymouth és Pekingi kacsá, valamint az okszerü fajbaromfi tenyésztés terén elért eredményekért — aranyérmét.

Szonomár László Sztaribecsei az általa tenyésztett angol »Emdeni«, valamint »Dunai fodros« ludjai — bronzérmét.

Gj. Jankovics, Glina, — Plymouth — aranyoklevelet.

Jorgovics Milán, Verusics — sárga orpington — aranyoklevelet.

Csoportos kiállításért *Maczák Mihály*, ifj. *Bohus* Mihály Békésaba — aranyoklevelet.

Halbrohr Mór Békova — bronzoklevelet.

Schmidt Krisztián Pribicevicsevi, *Pájó Milovanov*, *Jevrem Aksin* Sztaribecsei, *Berényi Rezső* Horgos és *Réti András* Szubotica különféle galambokért aranyoklevelet.

Hauszner Béla Rákosszentmihály neve alatt kiállított baromfi nem volt elbíráható, mert nincs igazolva, hogy melyik származik az 5 tenyészetéből, az egyes tenyésztők pedig nem jelentették be saját nevük alatt.

A német gazdák vándorgyűlése

A szubotici kiállítással kapcsolatosan

a német gazdák idei vándorgyűléseit Szuboticián tartották meg.

A gyűlést *Léh Ferenc* nyitotta meg, aki fokozottabb érdeklődésre, a gazdasági szervezetelek gyakori megtartására és látogatására hívja fel a gazdákat.

Schwarzbrunner Léo, a bácskai vetőmagmésítő r.-t. igazgatója tartotta az első előadást. Népszerű modorban ismerteti a termés fokozására és a magmésítés terén tett újabb kísérleteket és eredményeket.

Kiemeli a vetőmagfajta változtatásának fontosságát, amit azonban csak kísérleti tapasztalatok után szabad gyakorlatba átvenni. Nem szabad a kereskedelemben mindenütt ajánlott magvakat felhasználni, hanem a különböző megvákkal tett kísérleti tapasztalatok alapján kell a magvakat felhasználni. Némi csak olyan vetőmagvak használandók, amelyek rendelkeznek azzal a tulajdonsággal, hogy gyorsan nőnek. A buzánál különösen arra kell figyelni, hogy a mag a rozsdával szemben ellenálló képes legyen.

Szobonya László Kraljev-Breg, a szőlőkertészeiről, peronosporáról és molyról tart rövid előadást, amelyben az új védekezési módszerek, anyagok és eszközökre hívja fel a gazdák figyelmét. *Wamoscher Károly* Szubotica, a műtrágyázás fontosságát, a termés fokozását, és kísérletek végrehajtásának fontosságát emeli ki. *Az állam olyan súlyos teherrel sújtja a mezőgazdaságot, hogy a gazdáknak ezúttal is a termés fokozására kell gondolni.* Rámutat arra, hogy az állam teljesen elhanyagolja a műtrágyázás ismertetését és annak terjesztését.

Inhoff József gazdasági egyesületi igazgató, ismerteti az oszerbiai és a vajdasági adóztatási rendszer különbségeit. Oszerbiában hektáronként összesen 280 83 dinár, míg a Vajdaságban a 600 dinárt meghaladja. Határozati javaslatot tesz, mely szerint a gazdák tiltakoznak az egyenlőtlen elbánás ellen. Határozati javaslat elfogadása után *Léh Ferenc* köszönetet mond az előadókknak és *Inhoff* igazgatónak s a gyűlést bezárja azzal az indítvánnyal, hogy követeljék a gazdák olyan adónegállapító hivatalnokok kinevezését, akik a földeket hozzáértéssel értékelni tudják, nehogy a hasznavehetetlen területek époly adózás alá essenek mint az elsőrendű földek.

A palicsi szerelmi dráma a bíróság előtt

Az ügyészség gyilkossággal vádolja Almási-Antunovics Józsefet

Rendkívüli érdeklődés mellett kezdődött hétfőn a szubotici törvényszéken a főtárgyalás *Almási Antunovics József* szubotici földbirtokos bűnpörének, aki ez év június 14-én *Palicson Lengyel Anikó* hízenhat éves magánhivatalnokát agyonlőtte. A földszínti nagy főtárgyalási terem zsufolásig megtelt. A rendfentartására külön intézkedés történt, amely a teremszolgákon kívül több vendőr is teljesített szolgálatot.

A főtárgyalást *Pavlovics István* törvényszéki elnök vezeti, a tanács tagjai *Gyorgovics Jován* és *Starcevic Mátó* törvényszéki bírák. A kövvádát *Marusics Koszta* államügyész, a szubotici ügyészség vezetője képviseli, a védelemt *Bélics Radivoj dr.* ügyvéd látja el. Mint orvosszakértők *Perazics Bozsidar dr.* és *Barta Antal dr.* törvényszéki orvosok vannak jelen.

Tanuként be vannak idézve: *Vojnics Hajdu Géza*, *Ispánovics Irénke*, *Vermes István*, *Veithofer Victor*, *Takács Tihomír*, *Tamasi Béla*, *Sztipics Béla*, *Ispánovics Mátyás*, *Lulics Maca*, *Lulics Voiszláv* és *Lengyel Margit*.

A vizsgálati fogságban levő *Antunovics József* vádlottat fegyveres börtönőr vezeti be a terembe. A vézna, beteges külsejű fiatalember látszólag nyugodtan, szinte közömbösen megy a vádlottak padjáiá és ott megáll. Kifejezéstelen szemével a földre néz.

Pavlovics István elnök pár perccel kilenc óra után nyitja meg a főtárgya-

— **Templomi razzia az erkölcselen női divat ellen.** Rómából jelentik: A pápai államtitkárság átiratot intézett annak az egyháziakból és világiakból álló szervezetnek elnökségéhez, amely vállalkozott rá, hogy a szentév folyamán a nagy bazilikában a rend fentartásában segít. Az államtitkárság ebben az átiratban a szervezet tagjainak köteletségévé teszi, hogy templomi szolgálatuk közben akadályozzák meg az olyan nők belépését a bazilikába, akik nincsenek illően öltözve és hajadónfővel járnak. Erre a rendelkezésre elsősorban a Szent Péter-bazilikában kezdtek meg az úgynevezett „szent razzia”, amelyet a többi bazilikában is folytatnak és amelyek folyamán több nőt visszatartottak a templomok kapujából. Ezt az akciót ki fogják terjeszteni Róma és Olaszország valamennyi nagyobb templomára, míg a kisebbekben feliratokkal fogják figyelmeztetni a nőket arra, hogy a templomba csak előírt öltözékben jöjjenek.

— **Hötzenorfi Conrad a ravatalon.** Bécsből jelentik: Hötzenorfi Conrad koporsója a Schwarzenberg-téri katonai kaszinó termében van felravatalozva. A koporsó előtt fekszik a tábornagy császári kard és marsallbot, valamint Hötzenorfi Conrad minden rendjele. A koporsótól jobbra magasan tornyosul a sok koszorú. Közülük van a volt bolgár király, Hindenburg birodalmi elnök, a német hadvezetőség, Hoffmann német tábornok, az osztrák szövetségi kormány, Kroatintábornagy, Auffenberg, Georgi és Roth vezérrezedések, továbbá több volt osztrák-magyar tábornok koszorúja. A tiroli császárvadászok, a linzi garnizon, az osztrák szövetségi hadsereg, a bécsi harcosgyeget hatalmas babékoszorúval küldött. Tizenegy órakor vonult fel a fisztekből álló díszőrség és ezután egész nap tödült a közönség a ravatal megtekintésére. A tábornagy temetése szerdán délután három órakor lesz a hietzingi temetőben. Az osztrák haderő nevében Vaugoin hadügyminiszter, az elhunyt bajtársai nevében Kroatintábornok fog beszélni.

— **Medvék garázdálkodnak a Tátrában.** Poprádból jelentik: A szépségi Javorinában olyan eset történt, aminőhöz hasonló csak 1865-ben fordult elő. Egy medve megtámadott egy pásztorleányt és életveszélyesen megsebesítette. A leány neve Kopálková Katalin és tizenkilenc éves. A leány három fiú társaságában legelőre hajította az állatokat, közben egy csoport fiatal medvére bukkantak. A fiúk megkergették a medvefiókat, egyszerre azonban előkerült az anyamedve és üldözőbe vette a pásztorokat. A medve utóléte a leányt és valóságos megskalpoltta.

— **A vajdasági orvosszövetség közgyűlése.** Novisadról jelentik: A vajdasági orvosszövetség vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését a városi kórházban. Az évi jelentések felolvasása után dr. Jovánovics Toma novisádi orvos előadást tartott a vérba-jeteraphiáról. Ezután új vezetőséget választottak. Elnök lett dr. Velickovic Milán, tükár dr. Jovánovics György.

— **Kitoloncolt bolgár kommunisták.** Párisból jelentik: A párisi rendőrség kitoloncolta azt a kilenc bolgár kommunistát, akik a szobranje elnöke és alelnöke ellen a merényletet annakidején elkövették. A kommunistákat Kehl irányába szállították el.

— **A katonai ellenőrző bizottság szubathelyi incidensének epilógusa.** Budapestről jelentik: Guzzoni Alfredo ezredes, a budapesti nemzetközi katonai ellenőrzőbizottság elnökét a nagyköveti konferencia Párisba rendelte. Guzzoni ezredes szeptember 1-én utazik és utja állítólag a szubathelyi incidenssel áll összefüggésben.

— **Weizmann a cionista elnök visszavonta lemondását.** Bécsből jelentik: A cionista kongresszus delegátusai szombaton este nagy feszültséggel várták a félkilenc órára kitűzött ülés megkezdését, mert ekkor kellett eldőlnie, hogy sikerül-e a békitési kísérletek és vállalja-e a lemondott Weizmann elnök továbbra is ezt a tiszteletet. Az ülés csak nagy késéssel, fél tíz órakor kezdődött, mert egészen eddig szakadatlanul folytak az egyeszkedési tárgyalások. Az ülés megnyitása után a delegátusok óriási szótöbbséggel bizalmat szavaztak Weizmannnak, mire Weizmann kijelentette, hogy továbbra is vállalja a kongresszus végrehatóbizottságának einöki tisztviselését. A cionista kongresszus zárógyűlését egyébként vasárnap délután esti tíz óráig se tudták befejezni, úgy hogy éjjelkor folytatták a gyűlést, amely hétfőn csak a hajnali órákban ért véget.

— **Autóélgázolás.** Novisadról jelentik: Dr. Abraham Dezső parabutyi bankigazgató autója, amelyet Effenfer József sofför vezetett, Novisádon elgázolta Molics Imre diákot. Molicsot a mentők súlyos sérüléseivel kórházba szállították. A rendőrség a sofför ellen megindította az eljárást.

— **Sorozatos betörések Klekk községben.** Beeskerekéről jelentik: Szombaton éjjel ismeretlen tettesek betörték Vambach Borbáia, Száer Jován, Schrei József és Stel József Klekki lakosok házába, ahonnan több ezer dinár értékű holmit vittek el. A betörők ezenkívül még négy helyen próbálkoztak, de eredménytelenül. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Halálos fürdőzés.** Ernesztovacról jelentik: Meissel Jován és Miessel Imre szerdán fürödni mentek a Temesre. Uszni kezdtek, miközben Meisselt elkapta az örvény és magával sodorta. Társa segítségére sietett, de nem lehetett megmenteni. Holttestét még nem találták meg.

— **Eltűnt leány.** Écskáról jelentik: Saptu Steván földműves tizenhét éves leánya, Mária augusztus hó 23-án eltűnt szülei lakásáról. Minthogy egy hét óta semmi életjelt nem adott magáról, a rendőrség nyomozást indított folku-tatására.

Pezsgőgyár-eladás

A Hinkel János-féle kraljev-bregi (Bácska, Szubotica közelében fekvő) jóhírű pezsgőgyár teljes felszerelésével, készáruival és félgymányaival együtt eladó. A gyártelephez 4 hold föld tartozik: szükség esetén a mellette levő nagyobb szőlőtelep is megvehető. A felszereléshez tartoznak a pezsgőgyártáshoz szükséges legmodernebb gépek, pumpák, pálinkafőzde és borleparoló készülékek stb. Ugyancsak a gyárral együtt eladók összesen: 1900 hektoliter ürtartalmu, részben transzport, részben lagerherdők, 20.000 darab üres pezsgős és butélias üvegek, végül 8000 üveg készpezsgő és 9000 üveg félig kész (félgymánnyal) pezsgő. Az eladás 1925. évi szeptember 3-án délelőtt 9 órakor fog a szubotcai Arany Bárány szálló éttermében nyilvános árverés útján foganatosítottatni, amelyre a venni szándékozók ezúttal meghivatnak.

A gyártelep, annak felszerelése és rak-tárai az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők. Közelebbi főlvilágosítás nyerhető dr. Bárdos Iszó szubotcai ügyvédnél.

Szubotica, 1925 augusztus 28-án

értékesítésével megbízott hitelező bizottság

SPORT

Az osijeki Hajduk nyerte meg a Sombori T. K. serlegét

Rossz formában vannak a sombori csapatok

Vasárnap játszották le a Szombori TK jubileuma alkalmából rendezett serlegmértkőzések döntőjét az osijeki Hajduk és a Szombori Sport csapatai. A döntő mértkőzést megelőzően az előmértkőzések vesztes csapatai, a Szombori TK és az Amateur mértkőztek. A mértkőzéseken a sombori csapatok rossz formát árultak el, a tréninghiány meglátszik a játékosokon. Különösen az Amateur gyenge, úgy hogy a jövő vasárnapi bajnoki szezonnyitó mértkőzésén kevés reménnyel indulhat küzdelembe a Bácska ellen. A vasárnapi mértkőzések eredményei:

STK—Amateur 2:2 (2:0)

Biró: Molnár (Szombor.) Az Amateur hét emberrel kezd, a csapat többi embere megkésetlen később szállingózik be a pályára. Az STK ezt az előnyt kihasználja és sorozatosan támadja az Amateur kapuját. A támadásoknak meg is van az eredményük, a 15-ik percben Spanyol megszerzi az STK-nak a vezetőt. A 25-ik percben Pest kettőre emeli a gólok számát. A második félidőben az Amateur lábra kap és előbb Hájj, majd néhány perccel később Klein fejessel góljával egyenlít. A mértkőzés bírója jó volt.

Hajduk—Somb. Sport 2:0 (1:0)

Biró: Máics. Az első félidő egyenlő erejű ellenfelek küzdelme. Mindkét csapat a vezető gól megszerzésére törekszik. A Sportnak a 17-ik percben meg is van az esélye a vezetés megszerzéséhez, a bírót fault miatt tizenegyest ítél az osijekiek ellen, a büntetőt azonban Káics mellé lövi. A 35-ik percben a Hajduknak van gólhelyzete, amit ki is használ. Krausz jobbszélső beadásából Dreiseidl gólt lö. A félidő mezőnyjátékkal ér véget. A második félidőben a Hajduk még energikusabban támadnak. Fölényük lassanként kezd kidomborodni, a Sport egészen leszorult és csak néha tudja a játékot az ellenfél kapuja elé terelni. A 35-ik percben büntető Sport ellen. Fundelics húszméteres lövését a kapus fogja, de a labda kiperdül a kezéből, mire a résen álló Dreiseidl a hálóba lövi. A mértkőzés utolsó perceiben a játék teljesen ellannyul. A sombori csapatnak csak a halvesora volt jó. Máics bíró kifogástalanul bíraskodott.

Budapest:

MTK—FTC 4:1 (2:0)

Biró: Iváncsics. A tavaszi szezonról elmaradt döntő. Az FTC láthatólag balszerencsével küzdött, ezzel szemben az MTK a helyzeteket kitudta használni. Az első félidőt az FTC szél ellen is játszotta, ami szintén befolyással van az első félidő eredményére.

A játék megindulása után már a 2-ik percben Orth lövőhelyzetbe jut, de fölé lö. Kirugás után Kohuthoz kerül a labda, aki lefut, kicselezi a védelmet, de lövését Remete bravurosan fogja. Majd szép mezőnyjáték következik, mindkét csapat legszebb formáját játsza. A mezőnyjátékot újabb FTC lefutás szakítja meg, Stesovics lövése Remete kezébe megy. A 20-ik percben Orth lö, de mellé megy. A 25-ik percben Molnár szabadrugásából esik az első gól. A 42-ik percben ugyancsak Molnár lövi a második gólt.

A második félidőben az FTC játszik széjjel, azonban az MTK támadások tovább tartanak. A 10-ik percben Jeny beadásából Orth lövi a harmadik gólt. A 13-ik perc az FTC-é. Palcsék kiszökik és védhetetlenül a hálóba helyezi

a labdát. A 35-ik percben kornevi lövi Orth az MTK negyedik gólját.

Hétfőn játszik le az alszövevény serlegmértkőzések döntőjét. Zágrebba jelentik: A spliti és zágrebi alszövény válogatott csapatoknak vasárnap kellett volna Zágrebban lejátszani a serlegmértkőzések döntőjét. A pályán mintegy tízezer főnyi közönség gyűlt össze, amikor közvetlen a mértkőzés megkezdése előtt hatalmas zápor letekedett, ami lehetetlenné tette a mérkőzés lejátszását. A csapatkapitány úgy egyezett meg, hogy a mértkőzést hétfőn játszik le.

Szubotícai Sport—Hakoah 2:0 (0:0)
Bíró: Kuluncsics. Az első félidőben teljesen mezőnyjáték. A második félidő 25. percében Perl II öngólt vét. A 35-ik percben Szakmáister lövi a második gólt.

Haggibor (Senta)—Hakoah (Szubotica) 4:4 (2:0). Hazenamértkőzés.

Novisad:

BSK—OSKV 4:2 (2:1). Bíró: Simon. A beogradi csapatnak nagy fölénye van, de az esőtől felázott pályán fölényt nem tudta teljesen kihasználni.

NAK II—OSKV II 1:1 (1:1).

Beeskerek:

Sparta CFR (Temesvár)—ZsAK—via 3:2 (3:1). Bíró: Brkics. Esőtől felázott pályán játszották le a mértkőzést. A temesvári csapat játéka nem felelt meg a várakozásnak.

Kikinda:

Srbija—Kadima (Beeskerek) 3:0 (3:0)

Kula:

Radniewski (Novisad)—Kulai SC 2:1.

Budapest:

III. ker.—VAC 2:1 (0:1).

BEAC—ETC 0:0.

NSC—KAC 7:3 (4:1).

Vasas—33 FC 2:0 (1:0).

II. osztály:

URTSE—EMTK 5:1.

Uostás—Világosság 8:1.

Föv. TK—BAK 2:1.

UMTE—URAK 1:1.

Zugló—ETSC 2:1.

Testvérség—KAOE 2:1.

A VAC uszóversenye. A VAC vasárnap rendezte Magyarország 1925. uszóbajnokságát, amely a következő eredménnyel végződött:

800 m. gyors: 1. Szigrint 11 p. 29.2 mp. 2. Fehér.

100 m. mellúszás: 1. Sipos (MTK) 21.2 mp. 2. Glück.

400 m. gyors: 1. Halasi (MTK) 6 p. 2. Vermes (VAC).

4x100 m. vegyes staféta: 1. MTK 33.2 mp. 2. VAC.

MAC—VAC (vízilabda) 2:1 (1:0).

Bécs:

Hakoah—Wacker 5:1.

Amateur—Admira 4:2.

Vienna—WAC 3:0.

MAC—Simmering 3:1.

Slován—Hertha 1:0.

Floridsdorf—Rapid 2:1.

Prága:

Slavia—UTE 3:2 (2:1). A prágai csapat tizenegyesből szerezte meg a győzelmet.

Stockholm:

Svédország—Norvégia 7:3 (4:2).

Olaszok győztek az UTE kerékpárversenyén. Budapestről jelentik: Az UTE vasárnapi kerékpárversenye 23:10 órában az olasz versenyzők győzelmével végződött.